

C. K. pošti!

Nedostavljene številke je poslati administraciji „Eisenbahner“
Dunaj V. Bräuhausgasse 84.

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

UREDNIŠTVO
se nahaja v Trstu ulica Madonnina 15
Telefon 1570
UPRAVNIŠTVO
Dunaj V. — Bräuhausgasse 84.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca
Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina:
za celo leto . . . . . 4.40 K
za pol leta . . . . . 2.20 K
za četrto leta . . . . . 1.10 K
Posamezna številka 18 vin.

Št. 23.

V Trstu, 1. decembra 1913.

Leto VI.

Pr 248-13

2

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. deželna sodnija kot tiskovna sodnija v Trstu je po predlogu c. kr. državnega pravdnštva razsodila, da ustanavlja vsebina članka «Felix Austria» uvrščenega v listu «Železničar» dd. Trst 15. novembra 1913 št. 22, in sicer v celem obsegu vse objektivne znake pregreška po č 300 k. z.

Potrjuje se vže odredeno zaplembo imenovane tiskovine, prepoveduje se razširjanje tiste in ukazuje se uničenje nabranih izvodov in tistih, ki se imajo nabrati, kakor hitro postane predležeci odlok pravomočen.

Razlogi.

V gorinavedenem članku se skuša na tendenciozen način ščuvati javnost k sovraštvu in zaničevanju organov c. kr. državnega pravdnštva in k neutemeljenemu pritoževanju zoper iste organe in vse to z ozirom na njih uradno delovanje. To pa vsebuje znake pregreška po č 300 k. z. Zato je bilo treba soditi kakor v dispozitivni omejenosti.

C. k. deželna sodnija

Trst, dne 17. XI. 1913.

(Podpis nečitljiv.)

Odmere železniškega ministrstva.

Konferenca zaupnikov celokupnega osebja.

Politika poslabšanja in izrabljanja, ki se je na državnih železnicah že par let sistematično izvajala, daktira od časa, ko je vlada prelomila sklep zbornice, da naj se v uporabi v svrhu zboljšanja razmer celokupnega železniškega osebja svoto 38 milijonov kron. Nezadovoljnost osebja s sedanjimi razmerami je pač dovolj opravičena. V uporabilo se je za osebje mesto 38 milijonov le 21. Po uporabi 21 milijonov kron pa se je dokazalo, da so zdaj razmere vseh železniških kategorij slabše nego so bile prej. Po vztrajnem boju organizacije in socialistične frakcije v parlamentu in ko se je ponovno odklonilo 17 milijonski predlog, se je vlada odločila za 15 milijonsko postopno zboljšanje. Kam se je merilo s tem postopnim zboljšanjem smo svoj čas že povedali. Naša prerokovanja so se uresničila. Gre se zdaj za razdeliti one larvne milijone, ki jih je vlada po tolikem prizadevanju dovolila. Pa se nam že kažejo znamenja, da se bode že ostrejšje izvajalo sistem, ki je prišel v navado povodom podelitve 12 milijonske regulacije. Treba je bilo zopet zavzeti stališče, napram temu in se posvetovati v tozadevni akciji. Centrala železniške organizacije je sklicala na Dunaju v to svrhu posebno konferenco zaupnikov, katerih je bilo navzočih 155. V naslednjem podajamo poročilo o važni konferenci.

Predsedoval je sodr. Schwaab, poročal pa je sodr. Tomšič, ki je izvajal sledeče:

Centrala se je pečala na seji centralnega odbora z elaboratom, ki so ga sestavili personalni referenti in ki se tiče postopne razdelitve 15 milijonov kron. Medtem ko se je pri elaboratu pravkar odtegnilo, se bode baje drugi vzdržalo. Potom

teh predlogov se namerava uvesti razne službene spremembe, ki se glase:

„Opustitev razdelitev po mezdni skupinah in sistematičnega pregleda upravnih kategorij iz vidika organske skupnosti. Današnja razdelitev pospešuje naziranje osebja, da je ostajanje v mezdni skupini z enakom končnom mezdno pravno zadržano in da je premestitev v vporabno kategorijo z nižjo končno mezdno pravno nedopustna. Pri temu pa upliva močna omejevanja dispozicijskih možnosti zlasti pri izvedbi disciplinarnih odredbah in pri odtegnitvi zaradi fizične nezmožnosti ali nerabnosti.

Te spremembe se je utemeljevalo tako: „S tem je dana možnost, da se omeji v bodoče akcijo pri posameznih kategorijah, medtem ko so danes upravi vezane roke, ker imajo vse v eni mezdni skupini združene kategorije pravico do enakega ravnanja.“

Nameravana odprava v službenem redu zadržanih pravic pomeni veliki udarec na uslužbenca; udarec ne more omiliti nobena koncesija. Predloga predlaga le nekatere koncesije in še te niso gotove. Uvedba napredovalne dobe iz stanja slug v pripadajočo poduradniško kategorijo po dosegi gotove mezdne stopnje, ki ni natančno označena, se privoli le onim kategorijam, ki zamorejo že danes biti poduradniške. Strojevodnim pripravnikom in sprevodnikom naj bode dana zmožnost, v slučaju da ne bi bili na podlagi minimalnega normiranja in po dosegi plačilne stopnje 120 kron imenovani poduradnikom, napraviti napredovalni rok do poduradnika, če izpolnjujejo določene predpogoje.

Uvesti se namerava še sledeče spremembe:

Za poduradnike:

1. Opustitev mezdne stopnje 1300 kron.
2. Enoletno skrajšanje petletnega napredovalnega roka za vse poduradnike.
3. Zvišanje končne mezde deloma za 400, deloma za 200 pri vseh poduradnikih.

Za slugo:

1. Osnova nove poduradniške kategorije in sicer za tiskarje, vozovne pisarje, postajne nadzornike, ogibne preglednike in bločno signle slug.
2. Zvišanje začetne mezde deloma za 100, deloma za 200 kron.
3. Spojitev zapisovalcev nakladnih listov, skladiščnih postajnih slug in lampistov v eno vporabno kategorijo železniških pomočnikov, v svrhu mnogostranske vporabe.
4. Pri imenovanju nadstrokovnikom v delavniški službi naj bode pogoj vporaba kot delovodja, ali v eni enako kvalificiranem posebnem delu, ki ne prepušča nobene delovne vporabe v skupini. Te mesta je normirati in potom razpisa zasesti. Pri temu ostane omejena dosega poduradniškega značaja na kvalificiranih poduradniških mestih.
5. Odprava sesalnih strežajev, ki se z ozirom na predizobrazbo, na izpit, na končno mezdno in na vporabo, ne razlikujejo od strojnih nadzornikov, in lampistov, ki jih je kot železniške pomočnike stabilizirati.

Takaj torej vsebina elaborata personalnih referentov; temu nasproti stoje zahteve označene

v 38 milijonskem predlogu in od katerih niti najvažnejše niso bile še izpolnjene. Zahtevali smo:

Za delavce:

1. 20% zvišanje mezde posameznim delavcem ki niso še dosegli mezde 4 kron in 15% delavcem z nad 4 kronami dnevne plače.
2. Določitev mezdne automatike.
3. Delovne rede, zlasti z ozirom na čezurno plačevanje onih delavcev, za katere se jih ni še sestavilo.
4. Zboljšanje stabiliziranja.

Za slugo:

1. Dveletni napredovalni roki v vseh mezdni stopenj in za vse slugo.
2. Zvišanje končne mezde na 2000 kronam vse slugo.
3. Zenačenje ostrin za slugo z ozirom na provizorični službeni čas.
4. Nočno službeno doklado 1 krone za čuvaje in njih nadomestovalce.
5. Mesečno premikalno doklado 24 kron za vso premikalno osebje.

Za poduradnike:

1. Opustitev plačilne stopnje 1300 kron in zvišanje končne mezde poduradnikov na 3000 kron.
2. Osebnostno imenovanje strokovnih glavnih in obratnih delavnicah, strojnih, stavbinskih, mostovnih, zgradbenih, signalnih, postajnih in skladiščnih mojstrov, strojevodij, nadsprevednikov, mestnih mojstrov in oficijantov, po dosegi mezdne stopnje 1600 kron, v kategorijo uradnikov brez materialnega oškodovanja.
3. Zenačenje ostrin poduradnikov in slug po pritegnitvi provizoričnega službenega časa.

V parlamentu se je glasovanjem za 38 milijonski predlog obenem sprejelo tudi te zahteve, ki se jih pa dosedaj v nobenem oziru še ni izvedlo. Mesto tega se je pa razmere uslužbencev službeno in gmotno poslabšalo in na nova poslabšanja se misli z uvedbo sprememb, ki jih predlagajo personalni referenti. Postopanje in ukrepi železniškega ministrstva so v očitnem nesoglasju s sklepi državne zbornice. K temu je še dodati, da se pri železniškemu ministrstvu očitno podpira škodljivo delovanje nasprotniških organizacij.

36 milijonsko zboljšanje je postalo vsled postopanja železniškega ministrstva in po sprejemu predlaganih sprememb enostavno iluzorično. Zato predlaga centrala železničarske organizacije sledeče:

1. Vztrajanje pri zahtevih označenih v 38 milijonskem predlogu, in sicer:

A. Za delavce:

1. Da naj se vse plače izdatno zviša, in sicer na način, da se doseže vsaj enako zvišanje kakor na zaslužku pri akordnem delu in da sestarejšim delavcem zenači mezdne ostrine.
2. Da se mezdno napredovanje za delavce, kjer ni bilo že prej boljše, brez omejevanja končne mezde določi v najmanjši izmeri 20 vin. in sicer za profesionaliste najkasneje od dveh do dveh letih, za kvalificirane pomožne delavce najkasneje vsako poldrugokratno leto, za pomožne delavce pa od

V Bosni in hercegovini hočejo graditi železnice. To je v Avstriji in sploh v monarhiji tako nenavaden namen, da bi človek zavriskal. Toda preden se izroči veselju, ki ga povzročajo navidezni preobrat k pameti, je treba nekoliko natančneje pogledati načrt. Potem pa mine vsako vriskanje in ukanje.

Graditi hočejo železnice; ali ne za potrebe ljudstva, za potrebe narodnega gospodarstva, za potrebe tesnejše zveze z Avstrijo. Graditi hočejo železnice za strateške namene, zato da bi mogli hitreje preplaviti Bosno in Hercegovino z vojaštvom, zato da bi mogli naglo sgraviti armado na srbsko mejo. Za to zahteva vlada, da se ji dovoli najeti dvestosedemdeset milijonov kron posojila, ki naj se odplača v šestdesetih letih, tako da bi plačali za obrestmi vred okrog štiristo milijonov za nameravane železnice.

Kdo ne bi privoščil Bosni prometnih potov, ki jih potrebuje za svoj razvoj in za povzdigo svojega gospodarstva? Ali kdor naj plačuje tako velike svote, sme tudi vprašati, kakor se mu bo žrtev izplačala. Štiristo milijonov kron je denar, ki se tudi v Avstriji ne najde na cesti. Ali če bi investicija prinesla kaj dobička, bi bila stvar vredna resne razprave. Da postanejo železnice last Bosne in Hercegovine, bi ne bilo nič napačnega; vendar pa bi morala imeti Avstrija od njih kakršne koli gospodarske koristi, da ne bi bil denar pometan skozi okno.

O takem dobičku si pa ljubi avstrijski državljani lahko kaj domišljati po prosti volji, zakaj misli, tudi če so prijete, še niso prepovedane v Avstriji. V resnici pa ni take koristi nikjer. Na eni strani imajo projektirane železnice strateške namene; na drugi strani spajajo Bosno z Ogrsko in bodo vozile v deželo madjarski vpliv.

Omrežje, ki naj bi se zgradilo, obsega 761 kilometrov. Stroški so preračunani na 267 milijonov kron. Razdeliti pa jih hočejo med Avstrijo in Ogrsko po ključu, ki velja po avstro-ogrski pogodbi za skupne izdatke. Avstrija naj plača dve tretjini, Ogrska eno tretjino. Zato naj se gradi 353 kilometrov na avstrijsko, 408 kilometrov na ogrsko plat. In medtem, ko so tiste železnice, ki jih je zahtevala Ogrska, gospodarske železnice, ki bodo nosile dobiček Ogrski v gospodarskem in političnem oziru; so one proge, ki jih imenujejo „avstrijske“, skoraj zgolj strateške.

Madjarski mogotci smatrajo Bosno-Hercegovino že od aneksije za deželo svojega upravičenega vpliva, in kakor so iz Hrvaške kljub njeni zajamčeni avtonomiji napravili ogrsko kronovino, tako hočejo tudi iz Bosne polagoma napraviti svojo provincijo. In ker so bili od nekdanj v svojih zahtevah žilavejši od Avstrijcev, so nas tudi pri železniškem načrtu temeljito počili in dosegli, da se grade proge pretežno v njihovem interesu. Avstriji je ostalak v čejemu pravica, da sme ozkotirno progo Dolnji Vakuf—Lašva, s katero bi se čez Banjaluko in Jajce napravila zveza med Avstrijo in Sarajevom, izpremeniti v normalno progo, toda izven predloženega načrta, na svoje stroške, in šele tedaj, kadar bodo zgrajene vse črte, ki jih zahtevajo gospodje Madjari.

Avstrija naj plača okroglo štiristo milijonov za militaristične in ogrske interese. Indirektno naj pomaga spraviti Hrvaško še bolj pod ogrsko povelje. Avstrija naj nosi največji del stroškov. Kadar se deli dobiček, naj pa gleda skozi prste.

Načrt je imeniten; samo avstrijskemu parlamentu more kakšna vlada predlagati tako kratosoto, pa se ji ni treba bati, da bo že prihodnjo uro prisiljena demisionirati!

Dr. Forster pa vendar ne zahteva same požrtvovalnosti, temveč je prinesel tudi obljubo v državni zbor. Dolga leta že zahtevajo ljudski zastopniki zgradbo raznih lokalnih železnic, ki so potrebne zaradi prometa in narodnega gospodarstva prizadetih slojev. Da so lokalne železnice res nujno vprašanje, dokazuje obljuba, ki so jo podale že tri vlade, da se bodo gradile. Ostalo pa je le pri obljubah; vse drezanje ni pripravilo nobene vlade do tega, da bi bila poizkusila izpolnitev. Kajti — denarja ni bilo. Če hoče parlament lokalne železnice, mora dovoliti potrebna sredstva.

Tudi v Bosni in Hercegovini se železnice ne morejo graditi zastoj. Ali vlada ne pravi: Nimamo denarja. Te železnice — pravi — so

nujne, zato ni treba nič drugega, kakor da jih parlament čim hitreje dovoli. Da se bodo obroki odplačevali, poskrbi že vlada: prihranila bo tiste milijone na drugi strani, tako da izda nekoliko manj za ljudske potrebe.

Če bodo poslanci pridni in izvrše ukaz visoke vlade, so pa gospodje pripravljeni predložiti tudi načrt za domače lokalne železnice, toda pod pogojem, da najde parlament sredstva za pokritje, to se pravi, da dovoli nove davke. Lokalne železnice naj postanejo bič, da se izsili veliki finančni načrt, kakor je službena pragmatika državnih nastavljenecv pritiskalnica za izsiljenje malega finančnega načrta. Vladi se z lokalnimi železnicami itak ne mudi; te nimajo strateškega pomena. Na zahteva jih ne militarizem ne madjarska oligarhija. Samo avstrijski ljudski zastopniki jih zahtevajo.

Avstrijskim ljudskim zastopnikom se pa vlada ne bi mogla tako rogati, če ne bi bile meščanske stranke tako klavrne, da sme vsak Stürgkh in vsak Forster z njimi pometati, pa še mislijo, da uživajo posebno milost. Volilci imajo veliko povoda, da pazijo, kako se bodo stranke vedle v tem železniškem vprašanju. Lahko se bodo pri tem veliko naučili. Kdor more glasovati za take zahteve, ki vlečejo ljudstvo denar iz žepa, ne vračajo mu pa niti vinarja, ne zasluži, da bi še kdaj prišel v imenu ljudstva v državni zbor.

Socialna revolucija.

Dr. O. Bauer.

Čezmerne nade, ki jih je črpalo delavstvo iz velikih zmag od 1904 do 1907, so postale najresnejša nevarnost za stranko. Vedno še veruje množica, da premore vse, če le hoče. Vedno še veruje, da jej ne bi bili odbili najsijajnejši uspehi, če bi le stranka in strokovne organizacije bolj pogumno, bolj brezobzirno, bolj predrzno naskakovale. Nevolja razočaranih se obrača zato proti nam, namesto proti krivcem; proti našim poslanem, namesto proti našim nasprotnikom; proti socialni demokraciji, namesto proti kapitalizmu.

Tega nesocialističnega mišljenja moramo osvoboditi množico. Hipoma ne moremo tega storiti. Treba je za to mnogoletne vzgoje. Ali to delo se mora odpraviti.

Množice moramo privedi nazaj k staremu nauku socializma; k nauku, da se izvojujejo pozitivni uspehi v kapitalistični družbi le težko, le redko, le v nezadostni meri; da se delavstvo ne sme dvigati s počasnim, mirnim pohodom, temveč da se osvobodi le v viharjih socialne revolucije.

Tako spoznanje naj vzame pogum onemu, ki ne veruje v socialno revolucijo, kateremu je socialna revolucija dogodek daljnjih stoletij. Množica ne bo ob pogum, temveč dvignili jo bomo k najmočnejšemu zaupanju v zmago, če jej razložimo, da smo že sredi procesa socialne revolucije.

Kaj je socialna revolucija? Ni en dan boja na barikadah in tudi ne en teden splošne stavke. Kako se bo razvila socialna revolucija delavskega razreda, spoznamo, če se spomnimo, kako se je izvršila socialna revolucija buržvazije.

Socialna revolucija buržvazije se je začela s francosko revolucijo leta 1870. Njej je sledila doba krvavih ljudskih vojn, silnih razrednih bojev, doba, v kateri so se sesule stare države, nastajale nove države in ko so nastali preobrti v državnih ustavah vseh dežel. Ta doba velikih viharjev je trajala do 1871. Učinki te dobe so bili, da je padel absolutizem, da se je ustanovilo parlamentarično vladanje po vseh deželah, da so se sesuli prestoli fevdalnega plemstva, da je zavlada buržvazija, da se je odpravilo podložništvo kmetov v Evropi in sužnosti črnecv v Ameriki.

Socialna revolucija proletariata se bo izvršila na enak način. Tudi ona se razvija v dobi velikanskih vojn narodov, krvavih razrednih bojev, v dobi, ko izginjajo stare države, nastajajo nove države, ko se izvršujejo preobrti v državnih ustavah vseh dežel. Njeni uspehi bodo popolna demokracija, buržvazija bo pahnjena s prestola, diktatura proletariata, proizvodjalna sredstva bodo prešla v last družbe.

Ta perioda socialne revolucije se je že pričela. Od srede let devetdesetih dalje se izvršuje proces industrializacije sveta vse hitreje kakor predtem. Ker vlada finančni kapital nad industrijo,

ker ustanavljajo kartele in truste, ker se razvijajo na eni strani organizacije podjetnikov, na drugi strani strokovne organizacije in končno ker je zavlada draginja nad vsem svetovnim gospodarstvom, se poostrujejo razredna nasprotja. Angleško, ki so jo slavili včasih kot klasično deželo «socialnega mira», pretresajo danes najsilovitejši razredni boji.

Obenem preobrača kapitalizem, čigar kraljestvo se je zdelo še pred kratkim omejeno na majhen del obljudene zemlje, ves vzhod. Po vsem vzhodu se izvršuje preobrat pojmov, po postanku in bistvu podoben onemu, ki ga je bila doživela Evropa v času reformacije. Prevrti na vzhodu bodo poostriili nasprotstva med velesilami, pospeševali bodo povsod vojne priprave, napravili bodo davčno breme neznosno, razklenili bodo končno krvave vojne, katerih posledica bo revolucija v državah, izpodkopanih vsled vojn.

Že prva razvojna stopnja tega svetovno-zgodovinskega procesa nas je potisnila lep kos pota dalje. Izpremembi Japonske v moderno kapitalistično državo je sledil z železno potrebo njen spopad z Rusijo, vojni v Mandžuriji, ruska revolucija, revoluciji na Ruskem, zmaga volilne reforme v Avstriji. Tako bo odprla vsaka nova taza v svetovno-zgodovinskem razvoju tudi nam novo pot za pogumen naskok.

S krvjo in z železom se napravlja zgodovina. Parlamenti le registrirajo, kaj se je izpremenilo v razmerju moči med razredi. Avstrijski parlament je bil odklonil leta 1904. splošno volilno pravico. Po bojih v Mandžuriji, po pocestnih bojih na Ruskem in Poljskem je vpisal splošno volilno pravico v zakonik države. Danes nam odreka zopet, kar zahtevamo. Jutri, če prišumi z zahoda ali vzhoda zopet vihar v našo deželo, se bo uklonil naš volji.

Obenem pa bo z boji v parlamentu nam samim narasla moč. Vsi parlamenti bodo pri našli v letih velikih evropskih viharjev militarizmu nove žrtve in nalagali bodo narodom vedno nove davke. Socialna demokracija ne bo mogla tega zabraniti — ne tukaj ne po drugih deželah. Ali naš boj proti bremenom, ki jih bodo naprtovali narodom in ki bodo od leta do leta neznosnejši, bo odtrgal vedno nove množice iz vrst buržvazije in jih pripeljal v naš tabor.

Tako bomo pod pritiskom velikih dogodkov polagoma v procesu, trajajočem desetletja, vzrastli iz manjšine v večino, iz brezmočnosti v silo — — —

To je socialna revolucija. Kdor slepari delavski razred s tem, da bo delavstvo s parlamentarnimi umetnostmi spravilo svojo bedo s sveta, ta laže. Razočaranje delavstva se bo obrnilo jutr proti njemu. Hočemo in moramo dopovedati delavstvu resnico: Da ne zadoščata le pogum in pridnost za velika dejanja, da je uspeh našega delovanja vedno odvisen od stvari okolo nas: da je velika ura porodi veliko dejanje. In delavstvo ne bo zaradi tega izgubilo poguma, če ga obenem učimo, da gleda porajanje novega sveta, približevanje velike ure.

Povsod mora vzgajati socialna demokracija delavstvo k veri na revolucionarno moč razvoja, na veliko razdobje socialne revolucije. Ali v Avstriji potrebujemo to vero še vse bolj kakor drugod. Zakaj v tujini se zdi naloga delavskega razreda le, da iztrga državni stroj buržvaziji, in to poteče lahko mirno. Na naših tleh pa ni še nikakršnega porabnega državnega stroja, ki bi ga lahko vzeli v posest. Protinaturalni državni ustroj, «v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel», ne more postati nikdar demokratično in socialistično občestvo. Kakor je izginilo v viharjih meščanske revolucije na tucate držav in kakor so nastale nove države, tako se bo moral v viharjih bodočnosti tudi ta državni stroj umakniti višjim oblikam. Zato ne izgubimo poguma, ko gledamo, kako se pogreza ta država vedno globokeje v brezizhodne zmede. Nasprotno! Propadanje države, kaotične zmede v obeh državah, brezupno propadanje dežel, divji boji narodov — vse to so le žareči kresovi, ki nam naznanjajo, da se bližamo uri, v kateri se odloči pod železno silo velikih svetovnozgodovinskih dogodkov, če se preobrazijo ta država v zvezo svobodnih narodov ob Donavi, ali če pogine v plamenih — — — — —

Zahtevajte v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah „Železničarja“ in „Zarjo“.

Capinski proletariat.

(Karl Kautsky.)

Naj so bili véasih hlapeci in lakaji, kakor tudi posli in vojaki najemniki še tako mnogoštevilni, vendar navadno niso mogli dobiti vsi neposedujoči posla. Tisti neposedujoči, ki niso bili sposobni, za delo — otroci, starčki, bolniki, pohabljeni — se že od vsega početka niso mogli preživljati v enem teh poklicov. Kakor smo videli, pa se je tem pridružila od začetkov novejšega časa tolika množica dela išočih — zlasti kmetov, ki so bili pregnani s svojih posestev ali pa so pobegnili pred nasilnostmi — da je prišlo mnogo za delo sposobnih ljudi v enak položaj, kakor za delo nesposobnih. Njim ni preostajalo nič drugega kakor beračiti, krasti ali pa se prostituirati. Stali so pred izbero, ali umro lakote ali pa delajo nasproti vsem pojmom sramežljivosti, časti in dostojanstva. Preživeti so se mogli samo s tem, da so skrbi za najbližje osebne potrebščine neprenehoma dajali prednost pred skrbjo za svoj dober glas. Jasno je, da je moralo vplivati tako stanje nadvse demoralizirajoče in pohujšujoče.

Ta korupcija se je povečevala in se še povečava s tem, da so brezposelni reveži za družbo povsem nepotrebni, da jih ta ne potrebuje, pač pa bi se z njih odpravo oprostila nezaželjenega bremena. Poginiti pa mora vsak razred, ki je nepotreben, ki nima izvrševati v družbi nikakih nujnih funkcij; to velja o najnižjih prav tako kakor o najvišjih.

In berači niti ne morejo biti ponosni na samoprevaro, da bi bili potrebni, zakaj nikakih spominov nimajo na dobo, v kateri bi bili morda njihov razred izkazal družbi uslugo; ne morejo trkati na svojo moč, pa vsiljevati družbi svoje parasiarstvo.

Samo trpe jih: zategadelj je ponižnost prva dolžnost berača in velja za največjo krepost reveža. Enako strežajem se tudi ta plast proletarcev plazi pred nogami mogotcev; proti sedanjemu družabnemu redu ne tvori nikake opozicije. Nasprotno. Odkazani so na drobtine, ki padajo z mize bogatinov: kako bi torej mogli želeči, da bogataš izgine! Njih samih ne izkoriščajo; toda čim višja je stopnja izkoriščanja delavca, čim večji je dohodek bogatina, tem darežljivejši utegne biti, tem več lahko pričakujejo od njega berači. Od izkoriščanja dobe delež, kakor strežaji, čemu bi se borili proti njemu? V začetkih reformacije na Memškem, ko so katoliško cerkev vsi razredi skrajno sovražili, ker jih je izkoriščala, so bili proletarci tisti, ki so ji stali zvesto na strani, zakaj dajala jim je bogatejšo miloščino kakor skopuški meščani in oplenjeni kmetje.

Ta plast proletariata — capinski proletariat — se še nikdar ni postavila iz lastnega nagona izkoriščanju po robu. Seveda tudi ni branik izkoriščanja, kakor je bil vojni izrodek lakajstva. Strahopeten in brez nazorov, nemudoma zapusti tiste, katerih miloščino uživa, brž ko izgube bogatstvo in moč. Nikdar ni stal v sprednjih bojih revolucionarnega gibanja, pač pa je bil pri vseh nemirih takoj pripravljen, da ribari v kalnem. Časi je celo pomagal zadati zadnji udarec padajočemu gospodujočemu razredu. Navadno se je zadovoljil v revoluciji s tem, da je izkoristil in kompromitiral, a jo ob prvi priliki zopet izdal.

Kapitalistično proizvodjanje je močno pomnožilo capinski proletariat; dovaja mu neprenehoma novih rekrutov; zlasti v velikih mestih tvori znaten del prebivalstva.

Po značaju in nazorih mu je zelo blizu tisti del malih kmetov in malih meščanov, ki je skrajno propadel, ki obupava nad lastno močjo in se skuša obdržati nad vodo z miloščinami, ki mu jih mečejo višji razredi.

Delavstvo in socializem.

Vsak dober in pošten delavec rad dela. V današnji kapitalistični družbi je pa na tisoče dobrih delavcev brez dela, ker jim kapitalisti ne dovolijo delati, ker bi ne bilo dobička če bi vsi delali. Zato bi moral vsak pošten delavec biti socialist, kajti socializem zahteva, da bi vsi ljudje delali po svojih zmožnostih, da bi vsi ustvarjali bogastvo in vsi tudi posedovali ustvarjeno bogastvo.

Vsak delavec, kateri ljubi svojo družino bi moral biti socialist. Pod današnjim sistemom beraških plač in negotovega dela je na stotisoče delavcev, ki ne morejo preživeti žene in otroke vsled česar so primorani poslati žene in napol odraščene otroke na mezno delo, ki jih ubija telesno

in duševno. Ako tega ne store, potem so prisiljeni gledati, kako žene in otroci trpe bedo in stradajo. Socializem zahteva da vsak koristen delavec dobi polno družabno vrednost tega, kar producira, da njegovi ženi ne bo treba delati tega, kar ni za njo in otroki se bodo vzgajali in izobraževali na stroške družbe dokler popolnoma ne odrastejo.

Vsak delavec, kateri želi, da ima svoj dom in rodbinski mir, bi moral biti socialist. Ogromna večina delavcev dandanes, ki imajo rodbine, se mora potikati od luknje do luknje in plačevati najemnino, ker ne zamore toliko niti jim negotovost delavskega položaja ne dopušča, da bi si preskrbeli stalne domove. Socializem zahteva, da ima vsak delavec svoj stalni dom, kjerkoli se hoče naseliti.

Vsak delavec, ki ljubi rodbinsko srečo, bi moral biti socialist. Ogromna večina delavcev v današnji družbi mora živeti v samskem stanju, ker nizke plače in velika brezposelnost ne dovoljuje, da bi se delavci ženili in uživali rodbinsko srečo. To je krivo, da obstoji prostitucija in vse zločinske posledice iste. V socialistični družbi bo vsak delavec gospodar svojega dela vsled česar mu bo dana prilika, da si lahko ustanovi svojo družino.

Vsak delavec, ki stremi po izobrazbi in znanosti, bi moral biti socialist. Pod današnjim sistemom večnega boja in skrbi za kruh delavce nima časa niti veselja za izobrazbo. 10—12 ur mučnega dela vzame marsikomu, vso dobro voljo do knjig; o obiskovanju dobrih predavanj, večernih šol ali gledališč pa še govora ni. V socialistični družbi, v kateri bodo vsi proizvajali le za porabo, bo zadostovalo tri do pet ur dela na dan, na kar bo ostalo dovolj časa za čitanje, pohajanje šol, predavanje, gledališča in za druga razvedrila.

Vsak delavec, kateri sovraži večne boje in konflikte med delom in kapitalom, bi moral biti socialist. Kajti socializem bo šele uničil današnje razrede človeške družbe in dal proizvajalcem, t. j. delavstvu vso politično in gospodarsko moč v roke. Pod socializmom bo delavec vsa vladna in ustvaril si bo položaj, kakoršen mu bo v najboljšo korist. Dokler bo pa obstal kapitalizem, bo tudi večni razredni boj; kajti zatirana večina — delavstvo — se bo vedno upirala tiranski manjšini — kapitalistom in kapitalističnim vladam.

Vsak delavec, ki ljubi pravico in resnico, bi moral biti socialist. V današnji kapitalistični družbi vlada krivično mišljenje. Milione delavcev se mora pokoriti peščici oholih kapitalistov, ki s svojimi milioni dolarjev kontrolirajo delo; — to je krivično. Milione delavcev si mora pritrgovati najpotrebnejše stvari vsled majhnih plač, a na drugi strani vidimo lene bogatine, ki so vsega siti valjajo v bogastvu; — to je krivično. Milione delavcev ustvarja vse bogastvo, a nimajo nič, med tem ko na drugi strani kapitalisti ne ustvarjajo ničesar, a imajo toliko, da ne vedo kaj bi počeli z bogastvom; — to je krivično. Milione delavcev je brez dela in radi tega brez kruha in brez strehe, dasiravno imajo zdrave mišice in bi radi delali, toda kapitalisti jim ne dopustijo, ker drugače bi bil profit v nevarnosti. Ali ni to krivično? In te velikanske krivice ne more odpraviti nihče drugi kot delavci sami potom socializiranja človeške družbe. Vse politične stranke s svojimi starimi programi in vse verske institucije s svojimi starimi nazori ne morejo odpraviti te krivice. Ako morejo, zakaj niso tega že storili? Edino socializem zamore odpraviti te krivice in sicer enostavno s tem, da delavstvo in prevzeme ves kapital, to je industrije v svoje roke. To se bo zgodilo tedaj, kadar bo večina delavstva tako sklenila.

Zato je treba, da je vsak delavec socialist.

Volitve v lokalne komisije obratne bolniške blagajne c. kr. državnih železnic.

Koncem decembra 1913 poteče triletna funkcijska doba članov članov lokalnih komisij bolniške blagajne. Vsled tega se bo v smislu č 31 pravil bolniške blagajne odredilo volitve za funkcijsko dobo 1914 do vštevši 1916.

Na vseh večjih postajah so lokalne komisije, sestoječe iz šestih članov bolniške blagajne, izmed katerih pripadajo trije kategoriji poduradnikov n slug, trije pa kategoriji delavcev. V teh kategorijah morajo biti enakomerno zastopane glavne službene panoge: progovzdrževalna, prometna in

komercijalna, potem delavniška in vlakopospeševalna služba.

Aktivno volilno pravico imajo vsi v okraju dotične lokalne komisije zaposleni člani brez razlike spola, pasivno pa tisti, ki so nastanjeni ob sedežu lokalne komisije. Volitve se vršijo pismenim putem z uradnimi glasovnicami, ter so s v o b o d n e i n t a j n e in pod varstvom zakona z dne 26. januarja 1907 drž. zak. št. 18 iz 1907 (volilno-varstveni zakon). Na glasovnice se sme prilepljati tudi tiskane listke z imeni kandidatov. Glasovnic se n e p o d p i š e.

Na vsaki postaji, kjer ima lokalna komisija svoj sedež, morajo sodrugi postajenačelniku pravočasno naznaniti dva zaupnika, da se ju pritegne skratiniju.

Pozivljamo torej sodruge tistih krajevnih skupin, kjer je sedež lokalne komisije, da se takoj sporazumejo s krajevnimi skupinami in vplačevalnicami dotičnega okrožja, da se izbere in postavi zmožne kandidate za volitve v lokalno komisijo in razvije potrebo agitacijo. Pričakujemo, da bodo sodrugi storili vse za izvolitev naših kandidatov. Po končanih volitvah pa prosimo za poročila o agitaciji, predvsem pa o izidu volitev in razmerju glasov.

Pri tem povdarjamo, da morajo za stroške nalepnih in agitacijskih listkov prispevati vse prizadete skupine, in vplačevalnice ki pripadajo v okrožje lokalne komisije.

Eksekutiva organiziranih železničarjev v Avstriji.

Dopisi.

Trst, prosta luka. — Organizacija Naših Domačih Ovčic ni nič kaj takega, za kar bi se moral svet navduševati. Se ni torej čuditi, če se vstvarja navdušenje za tako narodnjaško gibanje na posebne načine. Pred par dnevi smo doživeli prizor, ki dela čast narodnjaškim agitatorjem in njegovim pristašem. Neki narodnjaški agitator je namreč navdušil skladiščnega delavca za narodno stvar na ta način, da mu je dal 10 vinarjev zato, da zatuli trikrat na ves glas: »Živijo slovenski narod! Ko je bilo to dovršeno so bili vsi zadovoljni, agitator, pristaši in — »poagitirani« skladiščni delavec. Ta zgodba nam pove mnogo o navdušenju narodnega ljudstva in o kulturnem delu agitatorjev za N. D. O.

Gorica. — Na tukajšnjem južnem kolodvoru se gode nekaj časa sem nekam čudne stvari. Odkar je prikimal v Gorico neki narodnjaški »mojster«, so se agitačne metode naših sicer maloštevilnih nasprotnikov zelo spremenile. Omenjeni »mojster« agitira na vse kripelje za krumirsko narodno organizacijo. V sistemih ni zbirčen. Kako da agitira, naj pove sledeči dogodek:

Ko so bili nekega dne delavci zaposleni pri materialnim vlakom med postaji Gorica in Moša. se je narodnemu velikanu naenkrat zasvetilo. Pozivljaj je delavce, da naj zapojejo »po slovensko«, češ, da jim bode zato plačal deset litrov vina. Izrabiti je hotel priliko da agitira v prid krumirske zveze. Trud ni zalegel. Delavci so iz dogodka le kovali za njega neprijazne dovtype. Podobni slučajji pa nam sploh niso novi. Posebnega komentarja seveda stvar ne zasluži. Le konstatiramo, da se nacionalistični veljaki poslužujejo v agitaciji, baje iz golega obupa, tudi pijače. Uspehov take vrste agitacije se nam gotovo ni bati. Le obžalovati moramo usodo organizacije, ki razpolaga s tako brihtnimi agitatorji in ki se poslužuje podobnih agitačnih sredstev.

Iz ljubljanske delavnice. V tej delavnici vladajo skrajno neznosne razmere, ki jih osobje ne mara več prenašati. Razni priganjači šikanirajo profesioniste kar po svojji volji. Na drugi strani pa uganjajo stvarih ki pač niso pripravne, da bi delavstvo ostalo hladno. Tako na primer so si gospodje zmislili, da se mora kopelj predelati in popraviti. Temu bi osobje ne imelo kaj ugovarjati. Ali bilo je pri tem nekaj, kar je precej umazano. Kopelj se je pripravljalo, ne da bi ravnateljstvo kaj vedelo o tem. Blago in gradivo, ki je bilo potrebno za popravo in opremo kopelji, se je vzel iz vozovne delavnice, a pisalo se ga je na račun voz, ki so prihajali v pripravo. Delavci pa so morali na skrivnem delati. Kadar je namreč prišel kdo iz ravnateljstva, so morali delavci pustiti delo pri kopelji in se podati k svojemu navadnemu delu. Ko pa je bila kopelj gotova in izročena vpo-

činah. Ta sistem je uvedlo tudi mnogo občin v Nemčiji, na Nizozemskem, v Švici in Italiji.

Stroški za državno oskrbo brezposelnim ne bi bili veliki. Pretečeno leto so izplačale vse avstrijske strokovne organizacije za podpore brezposelnim dva milijona kron. Če bi bila država prispevala 50 odstotkov, bi izdala le en milijon kron. Letos se seveda vsled gospodarske krize izplačale strokovne organizacije mnogo več kakor lansko leto in če bi imeli državne prispevke, bi gotovo naraslo število delavcev, ki bi si hoteli zavarovati podporo ob času nezaposelnosti s tem, da bi postali člani strokovnih organizacij ali da bi ustanovili lastne blagajne za izplačevanje podpor brezposelnim. Zato bi seveda tudi kmalu presegel prispevek države en milijon kron, ali tudi v najhujših časih gospodarske krize bi ne znašal več kakor dva ali tri milijone kron in ta znesek utrpeli država lahko tudi pri nepovoljnih finančnih razmerah. Kjer je na razpolago milijarda za neproduktivne izdatke, tam je menda mogoče dobiti tudi še nekaj milijonov za izdatek, ki obvaruje toliko tisoč ljudi pred najhujšo bedo.

Oskrba brezposelnih iz javnih sredstev pa omogoča po drugi strani prihranke. Tako se je n. pr. znižal v Gentu, odkar imajo občinsko oskrbo brezposelnih, izdatek za ubožno podporo za polovico. Tudi v Avstriji bi se zmanjšali izdatki za ubožne podpore, za zapore, prisilne delavnice in odgoneske vozove v isti meri kakor bi naraščali prispevki za državno oskrbo delavcev, če bi se delavcem ojašala skrb za čas brezposelnosti. Važni vzroki so torej, ki priporočajo vpeljavo gentskega sistema v Avstriji, ki se je vdomačil že skoraj po vsih evropskih deželah. Ako hoče država res olajšati bedo brezposelnih, tedaj mora poseči po tem sredstvu.

Socialistična zmaga v Italiji. Pretekli mesec so se vršile v Italiji državno-zborske volitve, pri katerih je socialistična stranka zelo napredovala.

V stari zbornici so imeli oficijelni socialisti, in reformisti skupno 41 poslancev; pri teh volitvah so si pridobili 78 poslancev, to je 37 novih.

Glasov so dobili socialisti okrog 1.100.000. Kakor se vidi tudi v Italiji socializem napreduje.

Poročila o shodih.

Trst III. Dne 3. novembra t. l. se je vrši redni občni zbor tukajšnje krajevne skupine II. z običajnim dnevnim redom.

V odbor so izvoljeni sledeči sodrugi: Lorenzon Anton, predsednik; Kirschner Rudolf, I. podpredsednik; Katalan Josip, II. podpredsednik; Janesch Andrej, Prijatelj Josip, zapisnikarja; Mislej Ivan, blagajnik; Krajshek Julij, Paulin Josip, revizorja; Bizjak Karol, Zigon Stefan, Kaučič Pavel, Kumerca Fran, Zuzzi Alojzij, Požun Anton, Pleterski Fran, podblagajnik; Bunz Anton, Riegler Leopold, Schwarz Andrej, Depaulis Anton, Bebr Fran, Kleidernik Dominik, Semolič Josip, Mlač Andrej, Rustja Fran, Uhan Matej, Zidarich Alojzij, Palčić Alojzij, Česnik Lovro, Zlobec Anton, Kinla Anton, Požar Andrej, Zavertanik Rudolf, Kočevar Karol, odborniki.

Gorica II. Dne 12. novembra t. l. se je v Gorici vršil redni občni zbor tamošnje krajevne skupine II. z običajnim dnevnim redom.

V odbor so izvoljeni sledeči sodrugi: Greber Josip, predsednik; Pretnar Fran, Kociancič Anron, namestnika; Čerič Ignacij, Klein Rudolf, Naglič Vincenc, zapisnikarji; Nagelshmed Ivan, blagajnik; Suk Vaclav, Gustin Josip, Gaber Fran, podblagajnik; Kraibucher I., podblagajnik za Ajdovščino; Kirbisch Roman, Gruđen Ivan, Kaučič Fran, knjižničarji; Deutsch Artur, Reisp Aleksander, nadzornika; Trattner, Kurnik, Urk, Birtič, Hladik, Klaringer, Gaube, Skerbinc, Ivanc, zaupniki.

Trst I. Dne 31. oktobra t. l. se je v Delavskem domu vršil redni občni zbor tukajšnje krajevne skupine I. z običajnim dnevnim redom. Predsednik sodr. Bahun je podal poročilo o delovanju skupine v pretečenem poslovnem letu. Ob tej priliki se je spominjal v tem letu umrlih članov, ki jih je bilo pet. Zborovalci so se pri tem v počaščenje spomina mrtvih dvignili s sedežev. — V po-

ročilu je sodr. Bahun omenjal lepe pridobitve južnoželezniških delavcev, ki jim jih je izvojevala organizacija. Pridobitve smo že objavili v 21. številki našega lista. Poleg tega dela pa odbor tudi drugih zadev ni zanemarjal, in marsikaj je organizacija storila v korist članov.

Nato je sodr. Mislej podal blagajniško poročilo, ki izkazuje K 5375.35 dohodkov, K 5175.20 izdatkov, ter K 200.15 ostanka v blagajni.

Poročila so bila z zadovoljstvom sprejeta na znanje. Na predlog kontrole se je odstopivšemu odboru podelilo odvezo.

V odbor so izvoljeni sledeči sodrugi: Bahun Andrej, predsednik; Segal Ivan, podpredsednik; Kaiser Rihard, zapisnikar; Žnidaršič Friderik, blagajnik; Slare Fran, podblagajnik; Zuzzi Stefan, Kós Alojzij, revizorja; Rebuta Alojzij, Klinc Fran, Udovič Fran, Ferri Andrej, Stojković Adolf, Šibelja Anton, Kalanc J., Pipan Anton, Furlan Kristijan, Pian, Hebein, Kožman, Prelec, Tomazini Marija, odborniki.

NAZNANILA UPRAVE.

Ker se bližamo letnemu zaključku se pozivlja odbore posameznih skupin in vplačevalnic, da naj obračunajo in odpošljejo centrali inkasirane prispevke za mesec december najkasneje do 27. decembra, tako da dobi centrala odposlane svote vsaj do konca leta, in jih v poročilu za leto 1913 vračuna.

Vse po 31. decembru za leto 1913 centrali odposlane prispevke, se ne more vračunati v poročilu za to leto, ker daje od druge strani povod mnogim pritožbam, ker seveda poročilo centrale se ne vjema z računskim zaključkom skupin, ki niso pravočasno obračunali prispevke. Zato se je temu po možnosti izogniti.

Odračuna naj se obenem še tekom meseca decembra vse inkasirane prispevke za prodane koledarje.

* * *

Odjemalcem nemškega koledarja se naznanja, da se je letošnje izdajo že vso razproslalo in da nam je mogoče ugoditi novim naročilom le v tolikem, v kolikor se nam razproslane in še ne razprodane izvide zopet vrača. Zatorej je opustiti vsake nadaljne reklamacije.

Deželna organizacija jugoslov. soc. dem. stranke v Trstu.

V smislu strankinega statuta sklicuje podpisani politični odbor na nedeljo 7. decembra 1913.

DEŽELNO KONFERENCO

s sledečim provizoričnim dnevnim redom:

1. Izvolitev predsedništva;
2. Izvolitev komisij za overovljenje mandatov in pregledovanje resolucij in predlogov;
3. Poročilo političnega odbora in nadzorstva;
4. Politični položaj v deželi. (Poroča sodr. Regent);
5. Parlament in delavstvo. (Poroča sodr. Etbir Kristan);
6. Strankino časopisje, organizacija in agitacija. (Poroča sodr. Milost);
7. Naše kulturno delo. (Poroča sodr. Golouh);
8. Izvolitev novega polit. odbora in nadzorstva;
9. Slučajnosti.

Konferenca se vrši v zeleni dvorani Delavskega doma ulica Madonnina 15 in traja od 9. zjutraj z dvehurnim odmorom opoldne do izčrpanja dnevnega reda.

Zastitični odbor jugoslov. soc. dem. stranke v Trstu, 8. novembra 1913:
F. ... ..ast, predsednik. R. Golouh, tajnik.

Iz organizacije.

Jesenice. — Člani železničarske skupine so naprošeni, da naj svoje članske knjižice z začetkom meseca decembra izročijo blagajničarju.

Obenem se naznanja vsem članom, da se bode od 1. decembra naprej izposojalo knjige vsako soboto od 7. do 8. ure zvečer in ob nedeljah od 9. do 10. ure zjutraj. Člani, ki so si že izposodili knjige, pa naj vrnejo iste čimprej.

Zadružništvo.

DELAVSKE ZADRUGE ZA TRST, ISTRO IN FURLANIJO

vpisana zadruga z omejenim poroštvom.

X zadružno leto.

Članov 8622

MESEČNI RAČUN

Razpečano blago:

Zadružna doba 1912-1913	1913-1914
le proti znamkam	skupno
julij ..... Kr. 117.755.85	Kr. 261.590.36
avgust ..... « 122.047.42	« 280.064.71
	Kr. 239.803.27
	Kr. 541.655.06

Od 1. julija 1913 do 31. avgusta 1913 razdelilo se je podpora v slučajih boleznih ter vdovam in sirotam vmrlih članov za kron 2355.03.

Od 1. julija 1913 do 31. avgusta 1913 se je izdalo na dividendah kron 50.47.

Skupna vsota skladišča oblek:

od 1. julija 1913 do 31. avgusta 1913.

Oddelki konfekcija.....	Kr. 17.937.13
« manufaktura	« 17.995.95
« obuvala	« 16.154.99
« pokrivala	« 4.701.55

Kr. 56.789.62

V Trstu, 31. oktobra 1913.

Pozor sodrugi!

Slovenski železničar, ki se zanima za socialno vprašanje sploh, za delavsko gibanje za politične in gospodarske boje našega časa, za mišljenje in stremjenje delavskega ljudstva, na. naroči strankino glasilo

„ZARJA“

ki izhaja vsak dan ob polu 1 do poldne in stane naročnina

celoletna	K 21.60
polletna	„ 10.80
četrtletna	„ 5.40
mesečna	„ 1.80
za inozemstvo celoletno	„ 36.—

in sicer s pošiljanjem na dom ali po pošti. Naročnino je pošiljati naprej.

Posamezna številka 8 vin. v administraciji in tobakarnah.

Vsak zaveden železničar bi moral biti naročen na „ZARJO“.

Naročnina se pošilja pod naslovom: Upravništvo „ZARJE“ v Ljubljani.

Železničarji!

Zahtevajte v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah strankine liste kakor: **železničar in Zarja.**

Kavarna Unione - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

Napitnina je odpravljena

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Tiska L. Herrmanstorfer v Trstu

2

Katero je višina zunanja je
vendar tudi v delu rešitve
časnik morala plaševati
kolikor je to mogoče
položaj članov. To
vzho se je ustanovil
podporni mlad za
društvo upokojencev.
in je ~~ustanovil~~ vodstvo
krajinske skupine prijete
50 k. ta mlad. 50 k.
Mnogo je članov, ki se
ne morejo zložititi
potrebo podpornega
mlada. Če pride kjer
je bil ta predlog da se
~~ustanovi~~ predlog da se
ustanovi mlad, je
bil javen in so bili javni
vri člani. Mnogo je tudi
velik ljudi je ki so le
radi tega biti naravnost
ker je ne potrebujejo podpore.